

ಖಾಲಿಯಾದ ಜಗಲಿ

ವರನಟ ರಾಜ್‌ಕುಮಾರ್ ಹಾಗೂ ವಿಷ್ಣುವರ್ಧನ್ ಸಾವಿನ ನಂತರ ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರರಂಗದಲ್ಲಿ ರೂಪುಗೊಂಡಿದ್ದ ನಿರ್ವಾತದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, 'ಹಿರಿಕನ' ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡವರು ಅಂಬರೀಷ್. ಚಲನಚಿತ್ರ ವಾಣಿಜ್ಯ ಮಂಡಲಿಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಗಾಂಧಿನಗರದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಎಲ್ಲ ರಾಜಿ-ಪಂಚಾಯ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಬರೀಷ್‌ರ ಉಪಸ್ಥಿತಿ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ಅನುಭವ, ಹಿರಿತನ ಹಾಗೂ ವಿಶಿಷ್ಟ ಗತ್ತಿನ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಅಂಬರೀಷ್ ಚಿತ್ರರಂಗದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಗೌರವಿಸುವ ನಾಯಕನಾಗಿದ್ದರು. (ಆದರೆ, ಅಂಬರೀಷ್ ನಡೆಸಿದ ಕೊನೆಯ ಪಂಚಾಯ್ತಿ ಫಲಪ್ರದವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನೂ ಮರೆಯಬಾರದು. 'ಮೀ ಟೂ' ಪ್ರಕರಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅರ್ಜುನ್ ಸರ್ಜಾ ಹಾಗೂ ಶ್ರುತಿ ಹರಿಹರನ್ ಅವರನ್ನು ವಾಣಿಜ್ಯಮಂಡಲಿ ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಕರೆದಾಗ, ಅಂಬರೀಷ್‌ರ ಸಮುತ್ತಿದಲ್ಲೇ ಅರ್ಜುನ್ ಸರ್ಜಾ ತಮ್ಮ ಪೂರ್ವ ನಿರ್ಧಾರಿತ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದರು. ಬಹುಶಃ, ಅಂಬರೀಷ್ ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿ ಕೈಚೆಲ್ಲಿದ ಏಕೈಕ ಪ್ರಸಂಗ ಇದಾಗಿರಬಹುದು. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ 'ಅಂಬಿ ನಿಂಗ್ ವಯಸ್ಸಾಯ್ತೋ' ಎನ್ನುವ ತಮ್ಮ ಕೊನೆಯ ಚಿತ್ರದ ಶೀರ್ಷಿಕೆ ನೆನಪಾಗಿರಬಹುದು.) ಪ್ರಸ್ತುತ, ಅಂಬರೀಷ್ ನಿರ್ಗಮನದಿಂದಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರರಂಗದ ಹಿರೀಕರ ಪಂಕ್ತಿಯ ಕೊನೆಯ ತಲೆಯೂ ಇತಿಹಾಸಕ್ಕೆ ಸಂದಂತಾಗಿದೆ.

ಅಂಬರೀಷ್ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಕಾಶೀನಾಥ್, ಎಂ.ಎನ್. ವ್ಯಾಸರಾವ್, ಎಂ.ಎಸ್. ರಾಜಶೇಖರ್, ಪಿ.ಎನ್. ಸತ್ಯ, ಎಂ. ಭಕ್ತವತ್ಸಲ, ಸದಾಶಿವ ಬ್ರಹ್ಮಾವರ್ ಅವರ ಅಗಲಿಕೆಯನ್ನೂ ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಮೆಲು ಮಾತಿನ, ನಿರಂತರ ದುಡಿಯುವ ಭಕ್ತವತ್ಸಲ ಚಿತ್ರರಂಗದಲ್ಲಿ 'ಭಕ್ತ' ಎಂದೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದವರು. ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಚಹರೆಯೇ ಇಲ್ಲದಿದ್ದ 'ಕರ್ನಾಟಕ ಚಲನಚಿತ್ರ ವಾಣಿಜ್ಯ ಮಂಡಲಿ'ಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವರ್ಚಸ್ಸು, ತಂದುಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಅವರು, ನಿರ್ಮಾಪಕರಾಗಿ, ಪ್ರದರ್ಶಕರಾಗಿ, ಹಂಚಿಕೆದಾರರಾಗಿ ಪ್ರಯೋಗಶೀಲ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಿದ್ದರು. 1970ರಲ್ಲಿ ವಾಣಿಜ್ಯ ಮಂಡಲಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಅವರು, ಎಂಟು ವರ್ಷಗಳ ತಮ್ಮ ಆಡಳಿತಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಲಿಯ ತಳಹದಿಯನ್ನು ಗಟ್ಟಿಗೊಳಿಸಿದರು. ಸಣ್ಣ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಮಂಡಲಿಯನ್ನು ಬೃಹತ್ತಾಗಿ ಬೆಳೆಸಿದರು. ಪ್ರದರ್ಶಕ, ವಿತರಕ ಹಾಗೂ ನಿರ್ಮಾಪಕರ ವಲಯಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಜೊತೆಗೆ, ಮಂಡಲಿಗೆ ಸ್ವಯಂ ನಿಯಂತ್ರಣಾ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿದರು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಚಿತ್ರೋದ್ಯಮದ ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳು ಕೋರ್ಟಿನ ಬದಲು ಮಂಡಲಿಯಲ್ಲೇ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗುವಂತಾಯಿತು. ಈ ಮಾದರಿಯನ್ನು ನಂತರದ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ದೇಶದ ವಿವಿಧ ರಾಜ್ಯಗಳ ವಾಣಿಜ್ಯ ಮಂಡಲಿಗಳು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡವು.

ಚಲನಚಿತ್ರ ವಾಣಿಜ್ಯ ಮಂಡಲಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಹೊಸ ಅಲೆ ಸಿನಿಮಾಗಳ ನಿರ್ಮಾಪಕರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಒಲವಿತ್ತು. 'ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿದ್ದು, ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಸಿನಿಮಾ ಮಾಡಿ' ಎಂದು ಉತ್ತೇಜಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ, ತಕ್ಕಡಿಯನ್ನಷ್ಟೇ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಿರುವ ಇವತ್ತಿನ ವಾಣಿಜ್ಯ ಮಂಡಲಿಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ 'ಭಕ್ತ'ರ ಮಾರ್ಗದ ನೆನಪೂ ಇದ್ದಿಲ್ಲ.

ಕಾಶೀನಾಥ್ ನಟಿ, ನಿರ್ಮಾಪಕ, ನಿರ್ದೇಶಕನಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರರಂಗಕ್ಕೆ ನೀಡಿದ ಕೊಡುಗೆ ದೊಡ್ಡದು. ಉಪೇಂದ್ರ, ಮನೋಹರ್ ಸೇರಿದಂತೆ ಹಲವು ಪ್ರತಿಭಾವಂತರನ್ನು ಚಿತ್ರರಂಗಕ್ಕೆ ಪರಿಚಯಿಸಿದ ಕೀರ್ತಿ ಅವರದು. ಸಿನಿಮಾ ವ್ಯಾಕರಣವನ್ನು ಮುರಿದು, ಸಾಧಾರಣ ಮೈಕಟ್ಟಿನ ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ನಾಯಕನಾಗಬಹುದು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ರುಜುವಾತುಪಡಿಸಿದ ಸಾಧನೆ ಅವರದು. ಇನ್ನು 'ರಾಜ್ ಕ್ಯಾಂಪ್'ನಲ್ಲಿ ಗುರ್ತಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಎಂ.ಎಸ್. ರಾಜಶೇಖರ್ ಸದಭಿರುಚಿಯ ಚಿತ್ರಗಳಿಗೆ ಹೆಸರಾದವರು. 'ಧ್ರುವತಾರೆ', 'ರಥಸಪ್ತಮಿ', 'ಮನಮೆಚ್ಚಿದ ಹುಡುಗಿ', 'ನಂಜುಂಡಿ ಕಲ್ಯಾಣ', 'ಗಜಪತಿ ಗರ್ವಭಂಗ'ದಂತಹ ಯಶಸ್ವಿ ಚಿತ್ರಗಳ ನಿರ್ದೇಶಕ ಅವರು.

ಅಂಬರೀಷ್, ಭಕ್ತವತ್ಸಲ, ಕಾಶೀನಾಥ್, ರಾಜಶೇಖರ್ ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡ ಸಿನಿಮಾ ಗೀತೆಗಳ ಮಾಧುರ್ಯಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಸವಿಯನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿದ ಎಂ.ಎನ್. ವ್ಯಾಸರಾವ್ ಅವರ ಸಾವುಗಳು ಕೇವಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ನಿರ್ಗಮನವಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ. ಅನುಭವ, ಅಭಿರುಚಿ, ಕಲೆಯ ಬಗ್ಗಿನ ತುಡಿತ-ಬದ್ಧತೆಗಳ ಸವಕಳಿಯು